
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הפרעת קשב ופעלתנות יתר: מופעים, מנגנונים, איכות חיים -
37957

תאריך עדכון אחרון 18-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): יהודה פולק

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yehuda.pollak@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שלישי 11-12

מורי הקורס:
פרופ יהודה פולק

תאור כללי של הקורס:
הקורס יידון במאפיינים הקליניים והתיאורטיים של הפרעת קשב ופעלתנות יתר ויעסוק בהפרעה התפקודית ובפגיעה באיכות החיים המתלווה להפרעה וללקויות למידה.

מטרות הקורס:
להכיר את הגדרת ההפרעה, מאפייניה הקליניים, המנגנונים העומדים בבסיבה והשלכות שיש לה איכות חייו של הילד ומשפחתו

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
לזהות את מאפייני ההפרעה
לדון ביקורתית בתיאוריות הסמבירות אותה
לזהות כלים אבחנתיים וטיפוליים להפרעה
לזהות השלכות שליליות שיש ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז בתחומי תפקוד שונים
לזהות גורמים מתווכים וממתנים של הקשר
לבחון המשגות שונות של היחס בין תסמיני ההפרעות והפגיעה התפקודית
להבחין בין דרכי התמודדות שונות עם ההשלכות
לבחון אמצעים למניעה והתערבות להשלכות השליליות

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
תיאור ההפרעה: תסמינים, קו-מורבידיות, אפידמיולוגיה והשפעה
מנגנונים גנטיים, נוירו אנטומיים ונוירו כימיים
הסברים נוירופסיכולוגיים: "מליקוי בודד לנתיבים מרובים"
נושאים תיאורטיים ומעשיים באבחון וטיפול
הגדרת איכות חיים ומושגים קרובים
ההשלכות של לקויות למידה ו-ADHD על איכות החיים
גורמים ממתנים ומתווכים
התמודדות עם ההשלכות

חומר חובה לקריאה:

Faraone, S. V., Banaschewski, T., Coghill, D., Zheng, Y., Biederman, J., Bellgrove, M. A., . . . Wang, Y. (2021). The World Federation of ADHD International Consensus Statement: 208 Evidence-based Conclusions about the Disorder. *Neurosci Biobehav Rev.* <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2021.01.022>

חומר לקריאה נוספת:

Barkley, R. A. (1997). Behavioral inhibition, sustained attention, and executive functions: constructing a unifying theory of ADHD. *Psychol Bull*, 121(1), 65-94. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.121.1.65>

Cortese, S., Adamo, N., Mohr-Jensen, C., Hayes, A. J., Bhatti, S., Carucci, S., . . . (EAGG), E. A. G. G. (2017). Comparative efficacy and tolerability of pharmacological interventions for attention-deficit/hyperactivity disorder in children, adolescents and adults: protocol for a systematic review and network meta-analysis. *BMJ Open*, 7(1), e013967. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2016-013967>

Gnanavel, S., Sharma, P., Kaushal, P., & Hussain, S. (2019). Attention deficit hyperactivity disorder and comorbidity: A review of literature. *World J Clin Cases*, 7(17), 2420-2426. <https://doi.org/10.12998/wjcc.v7.i17.2420>

Hoogman, M., Muetzel, R., Guimaraes, J. P., Shumskaya, E., Mennes, M., Zwiers, M. P., . . . Franke, B. (2019). Brain Imaging of the Cortex in ADHD: A Coordinated Analysis of Large-Scale Clinical and Population-Based Samples. *Am J Psychiatry*, [appi.ajp.2019.18091033](https://doi.org/10.1176/appi.ajp.2019.18091033). <https://doi.org/10.1176/appi.ajp.2019.18091033>

Lawrence, D., Houghton, S., Dawson, V., Sawyer, M., & Carroll, A. (2020). -Trajectories of academic achievement for students with attention deficit/hyperactivity disorder. *Br J Educ Psychol*, e12392. <https://doi.org/10.1111/bjep.12392>

- Pievsky, M. A., & McGrath, R. E. (2018). The Neurocognitive Profile of Attention Deficit/Hyperactivity Disorder: A Review of Meta-Analyses. *Arch Clin Neuropsychol*, 33(2), 143-157. <https://doi.org/10.1093/arclin/acx055>

Retz, W., Ginsberg, Y., Turner, D., Barra, S., Retz-Junginger, P., Larsson, H., & Asherson, P. (2020). Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD), antisociality and delinquent behavior over the lifespan. *Neurosci Biobehav Rev.* <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2020.11.025>

Sonuga-Barke, E. J., Sergeant, J. A., Nigg, J., & Willcutt, E. (2008). Executive dysfunction and delay aversion in attention deficit hyperactivity disorder: nosologic and diagnostic implications. *Child Adolesc Psychiatr Clin N Am*, 17(2), 367-384, ix. <https://doi.org/10.1016/j.chc.2007.11.008>

Wolraich, M. L., Chan, E., Froehlich, T., Lynch, R. L., Bax, A., Redwine, S. T., . . . Hagan, J. F., Jr. (2019). ADHD Diagnosis and Treatment Guidelines: A Historical Perspective. *Pediatrics*, 144(4). <https://doi.org/10.1542/peds.2019-1682>

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %

מידע נוסף / הערות:
לא